

ประกาศคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์
เรื่อง “มาตรฐานคณะกรรมการกำกับดูแลการดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์
ของสถานที่ดำเนินการ”

พ.ศ. ๒๕๖๔

ตามที่ พระราชบัญญัติสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้บัญญัติให้ผู้รับผิดชอบสถานที่ดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ ทุกแห่ง ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลการดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ของสถานที่ดำเนินการ (คกส.) โดยให้มีองค์ประกอบของคณะกรรมการและหน้าที่เพื่อการกำกับดูแลการดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ ตามที่คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ ประกาศ เรื่อง คณะกรรมการกำกับดูแลการดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ของสถานที่ดำเนินการ (คกส.) ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาเล่ม ๑๓๓ ตอนพิเศษ ๑๔๔ ง เมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๙ นั้น

เพื่อให้ คกส. ของทุกองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ มีการดำเนินงาน การปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างครบถ้วน สมบูรณ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานเลี้ยงและใช้สัตว์ขององค์กรหรือหน่วยงาน การปฏิบัติงานของนักวิจัยผู้ใช้สัตว์ และเกิดผลประโยชน์ต่อประเทศชาติอย่างแท้จริง คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ จึงเห็นควรให้ประกาศ เรื่อง มาตรฐานคณะกรรมการกำกับดูแลการดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ของสถานที่ดำเนินการ (มคกส.) เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการรับรองมาตรฐาน คกส. ที่ดำเนินการได้ครบถ้วนสมบูรณ์ตามประเด็นกำหนด โดยมีหลักการ ดังนี้

๑. ประเด็นมาตรฐานที่กำหนด ประกอบด้วย ๒ หมวด ดังนี้

(๑) หมวด องค์กรหรือหน่วยงาน

องค์กรหรือหน่วยงานต้องจัดการให้การดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ขององค์กรหรือหน่วยงาน สอดคล้องกับจรรยาบรรณการดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ นโยบาย กฎระเบียบ ที่กำหนดทั้งระดับองค์กรหรือหน่วยงาน และระดับประเทศ

ประเด็นที่ ๑.๑ องค์กรหรือหน่วยงานต้องกำหนดนโยบาย กฎ ระเบียบ ประกาศ และวิธีปฏิบัติให้สอดคล้อง กับจรรยาบรรณการดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ มาตรฐาน แผน นโยบายของประเทศ และ พ.ร.บ. สัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘ พร้อมทั้งประกาศเผยแพร่

ประเด็นที่ ๑.๒ องค์กรหรือหน่วยงานต้องแต่งตั้ง คกส. ให้สอดคล้องกับ พ.ร.บ. สัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘ และประกาศคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมเรื่อง คกส.

ประเด็นที่ ๑.๓ องค์กรหรือหน่วยงานต้องสนับสนุนการดำเนินงานของ คกส.

(๒) หมวด คกส.

คกส. ต้องกำกับดูแลการดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ขององค์กรหรือหน่วยงาน ให้สอดคล้องกับจรรยาบรรณการดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ และมาตรฐานสากล โดยยึดถือ

ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ เพื่อช่วยส่งเสริมให้ผู้ใช้สัตว์ และองค์กรหรือหน่วยงานได้รับผลงานจากการใช้สัตว์ที่ได้มาตรฐาน เป็นที่ยอมรับของสากล

- ประเด็นที่ ๒.๑ คกส. ต้องมีการประชุม เป็นประจำ อย่างต่อเนื่อง
- ประเด็นที่ ๒.๒ คกส. ต้องมีหลักเกณฑ์ และกระบวนการจัดการเกี่ยวกับข้อร้องเรียน
- ประเด็นที่ ๒.๓ คกส. ต้องมีการจัดการรักษาความลับ และการจัดการกรณีมีผลประโยชน์ทับซ้อน
- ประเด็นที่ ๒.๔ คกส. ต้องมีการจัดการเอกสาร การควบคุมเอกสาร และการจัดการฐานข้อมูล
- ประเด็นที่ ๒.๕ คกส. ต้องจัดทำแผนพัฒนาและแผนงบประมาณ
- ประเด็นที่ ๒.๖ คกส. ต้องพิจารณาโครงการที่ขอใช้สัตว์ตามหลักจรรยาบรรณการดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์
- ประเด็นที่ ๒.๗ คกส. ต้องติดตามและกำกับดูแลการดำเนินงานโครงการที่ได้รับการพิจารณารับรองแล้ว
- ประเด็นที่ ๒.๘ คกส. ต้องกำกับให้สัตวแพทย์ประจำสถานที่ดำเนินการกำกับดูแลสุขภาพสัตว์ รวมทั้งสภาพแวดล้อม การป้องกันการติดเชื้อ การแพร่กระจายของเชื้อโรค สารพิษ และมลพิษ
- ประเด็นที่ ๒.๙ คกส. ต้องกำกับดูแลให้ผู้กำกับสถานที่ดำเนินการ ตรวจสอบ และกำกับการเลี้ยงสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ และสถานที่ดำเนินการให้เป็นไปตาม พ.ร.บ. สัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘
- ประเด็นที่ ๒.๑๐ คกส. ต้องจัดให้มีการพัฒนาบุคลากร
- ประเด็นที่ ๒.๑๑ คกส. ต้องจัดให้มีการเผยแพร่ ข้อมูลความรู้และการประชาสัมพันธ์ ความสำคัญของการดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์
- ประเด็นที่ ๒.๑๒ คกส. ต้องจัดให้มีการทำมาตรฐานวิธีการปฏิบัติ (SOPs) ในการทำหน้าที่ของ คกส. และ SOPs การเลี้ยงและใช้สัตว์ของสถานที่ดำเนินการ
- ประเด็นที่ ๒.๑๓ คกส. ต้องกำกับการจัดทำสถิติการใช้สัตว์ฯ โดยผู้กำกับสถานที่ดำเนินการ และจัดทำรายงานการดำเนินการต่อสัตว์ฯ เป็นประจำทุก ๖ เดือน
- ประเด็นที่ ๒.๑๔ คกส. ต้องทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการจรรยาบรรณขององค์กรหรือหน่วยงาน โดยมีหลักเกณฑ์การใช้อำนาจที่ชัดเจน

๒. การรับรองมาตรฐาน คกส. แบ่งออกได้เป็น ๓ ระดับ ดังนี้

- มาตรฐาน ระดับดีเยี่ยม (Excellent) หมายถึง คกส. ที่มีการดำเนินการได้ครบถ้วนสมบูรณ์ตามประเด็นที่กำหนด
- มาตรฐาน ระดับดีมาก (Very good) หมายถึง คกส. ที่มีการดำเนินการได้เกือบครบถ้วน มีเพียงบางประเด็นที่ยังต้องปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์
- มาตรฐาน ระดับดี (Good) หมายถึง คกส. ที่มีการดำเนินการได้เกือบครบถ้วน มีหลายประเด็นที่สำคัญยังต้องปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

๓. การออกใบรับรองและอายุใบรับรองมาตรฐาน

ใบรับรองมาตรฐาน คกส. ลงนามโดยผู้อำนวยการสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ และประธานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการดำเนินการต่อสัตว์เพื่อนงานทางวิทยาศาสตร์ ตามรูปแบบที่แนบท้ายประกาศนี้

ใบรับรองมีอายุ ๔ ปี นับตั้งแต่วันที่แจ้งผลการพิจารณา โดยรูปแบบใบรับรองมาตรฐาน IACUC เป็นไปตามเอกสารแนบท้ายนี้

๔. ข้อปฏิบัติของ องค์กรหรือหน่วยงาน และ คกส. ระหว่างการได้รับการรับรองมาตรฐาน

(๑) ต้องจัดทำรายงานการดำเนินงานประจำปี ตามแบบฟอร์มที่กำหนด เสนอต่อ สพสว. วช. ภายใน ๒ เดือน หลังจากครบรอบปีเป็นประจำทุกปี

(๒) หน่วยงานต้องรักษามาตรฐานคณะกรรมการกำกับดูแลการดำเนินการต่อสัตว์เพื่อนงานทางวิทยาศาสตร์ของสถานที่ดำเนินการ ตามที่ได้รับการรับรองแล้ว หากผู้ขอรับการประเมินประสงค์จะได้รับการรับรองมาตรฐานระดับสูงขึ้น สามารถส่งเอกสารเพื่อขอการรับรองมาตรฐานได้ก่อนหมดอายุใบรับรอง

(๓) การเปลี่ยนแปลงใดๆ ที่แตกต่างไปจากที่เคยนำเสนอไว้ในการขอรับรองมาตรฐาน คกส. ในหมวดองค์กรหรือหน่วยงาน ต้องแจ้งให้ สพสว. ทราบโดยเร็ว

๕. การต่ออายุใบรับรองมาตรฐาน คกส.

หลังครบอายุใบรับรองแล้ว หน่วยงานต้องขอรับรองมาตรฐาน คกส. ใหม่ หากประสงค์จะได้รับการรับรองมาตรฐานต่อเนื่อง ต้องทำหนังสือแจ้งความประสงค์ต่อ สพสว. วช. ล่วงหน้าก่อนใบรับรองหมดอายุอย่างน้อย ๖ เดือน โดย สพสว. วช. แจ้งให้หน่วยงานรับทราบล่วงหน้าก่อนใบรับรองหมดอายุไม่น้อยกว่า ๘ เดือน

๖. การระงับใบรับรองหรือการเพิกถอนใบรับรองมาตรฐาน คกส.

ในระหว่างการได้รับการรับรองมาตรฐานนั้น หากมีข้อมูลที่ชัดเจนว่าการดำเนินงานของ คกส. ไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด สพสว. วช. อาจนำเสนอเรื่องต่อ คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการดำเนินการต่อสัตว์เพื่อนงานทางวิทยาศาสตร์ เพื่อพิจารณาเพิกถอนใบรับรองมาตรฐานได้

๗. การดำเนินการประเมินเพื่อรับรองมาตรฐาน คกส.

การดำเนินการประเมินเพื่อรับรองมาตรฐาน คกส. สถาบันพัฒนาการดำเนินการต่อสัตว์เพื่อนงานทางวิทยาศาสตร์ สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (สพสว.วช.) เป็นผู้ดำเนินการ โดยจะต้องมีคู่มือการประเมินรับรองมาตรฐาน คกส. ให้ชัดเจน และต้องรายงานผลการดำเนินการให้คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการดำเนินการต่อสัตว์เพื่อนงานทางวิทยาศาสตร์ ทราบในการประชุมทุกครั้ง

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

(นางสาววิภารัตน์ ดีอ่อง)

ผู้อำนวยการสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ

ประธานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการดำเนินการต่อสัตว์
เพื่อนงานทางวิทยาศาสตร์